

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE GEOGRAFIE „TERRA”
ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Ediția a VIII-a, 29 februarie 2020

CLASA a V-a

Eu sunt **Terra**, casa ta și mă bucur că ai venit la acest concurs. Dragul meu geograf, ți-l prezint pe **Ionel**, elev, ca și tine, în clasa a V-a. Ionel ți-a pregătit acest test. Ai la dispoziție **90 de minute** pentru a răspunde corect la toate cerințele și vei câștiga 90 de puncte. Adunate cu cele 10 puncte pe care ți le oferim noi în dar, drept mulțumire că ai venit aici, vei avea în total **100 de puncte**.

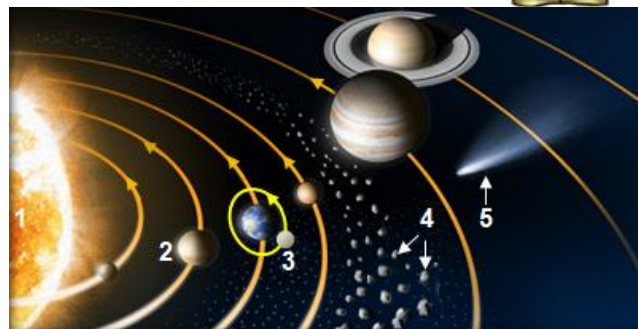
Fii atent, nu te grăbi. Urmărește indicațiile mele și vei reuși să obții punctajul maxim. Succes !

I. Tétel (16 pont)

A mellékelt ábra a Naprendszer különböző égitesteket ábrázol vázlatosan. Elemezd az alábbi ábrát és írd a vizsga lapra:

1. Az alábbi model szerint határozd meg **1,3,4 és 5-ös** égitesteket, pl. 2- *bolygó*;
2. Hogy nevezik azt a zárt görbe útvonalat, amelyen az égitestek haladnak;
3. Nevezd meg azt az erőt, amely miatt az égitestek megtartják a pályájukat;
4. Nevezd meg az **5-ös** égitest két alkotó elemét.

II Tétel (20 pont)

Elemezd az alábbi kartográfiai ábrát és felelj a következő kérdésekre:

A. Írd a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt:

1. Kartográfiai ábrázolás címe:
  - a. A világ természetföldrajzi földgömbje (fizikai földgömb)
  - b. Észak-Amerika és Dél-Amerika természetföldrajzi földgömbje
  - c. Világ természetföldrajzi térképe (fizikai térkép)
  - d. Észak-Amerika és Dél-Amerika természetföldrajzi térképe (fizikai térkép)

2. Milyen irányú az alábbi kartográfia ábrázolás a világtájakhoz (égtájakhoz) viszonyítva:

- a.
- b.
- c.
- d.

3. Az alábbi kartográfiai ábrázolás számarányos mércéje (léptéke) 1 : 160 000 000, mely az alábbi vonalas mércével is ábrázolható:

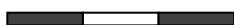
a. 0 16 32 48 m

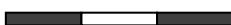
b. 0 160 320 480 m

c. 0 160 320 480 km

d. 0 1600 3200 4800 km

4. Ha az alábbi kartográfiai ábrázoláson a **B** és a **C** pontok közötti távolság 5 cm, akkor mennyi a valós távolság a két pont között:

a. 5 000 km   b. 8 000 km   c. 10 000 km   d. 16 000 km

5. Fenti kartográfiai ábrázolás szerint melyik a legközelebbi pont a Ráktérítőhöz:

a. A   b. B   c. C   d. D

6. A fenti kartográfiai ábrázoláson 60° É szélesség és a 40° Ny hosszúság találkozásánál található pont a következő:

a. A   b. B   c. C   d. D

7. Nevezd meg a Föld legnagyobb szigetét, amely az **A** pont közelében található:

a. Haiti   b. Grönland   c. Izland   d. Madagaskár

14 pont

B. Írd a vizsgalapra:

1. Kartográfiai ábrázoláson megadott **C** pont földrajzi koordinátáit

2. Az **A** és **B** pontok közötti távolságot a földrajzi szélességi fokokban;

3. A **D** pont és Bukarest közötti távolságot a földrajzi hosszúsági fokokban, tudva azt, hogy Bukarest földrajzi koordinátái 44° É szélesség és 26° K hosszúság.

6 pont

III Tétel (18 pont)

Az alábbi szöveg és ábra a tektonikai mozgások egyik jelenségére utal.

A. Adottak az alábbi kifejezések: *Richter*, *Mercalli*, *kráter*, *földrengés*, *vulkán kitörés*, *utóműködés*, *rift*, *süllyedési övezet*, *tektonikus*. Az alábbi szövegben helyezd el azt a hat kifejezést, mely értelmet ad a szövegnek.

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget és írd a vizsgalapra a hiányzó kifejezést az alábbi model szerint: 6 – kráter.

„1964-ben Alaszka területén a földkéreg hirtelen bekövetkező mozgásainak sorozata volt megfigyelhető. Ezt a jelenséget úgy nevezzük, hogy 1 9,2 fokos erősségű (magnitúdójú) volt a 2 szkálán és 11 fokos erősségű a 3 a szkálán. Ezt követte több 4, de kisebb erősségűek. A Földön ilyen jelenségek nagyon gyakoriak, nagyon erősnek ott ahol a kőzetlemezek ütköznek, vagyis ez a 5.”

10 pont

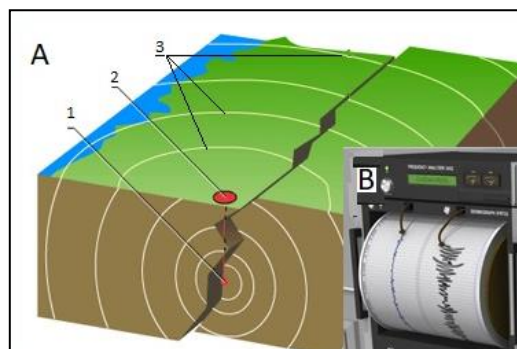
B. Elemezd az alábbi ábrát és írd a vizsgalapra:

1. Nevezd meg az **A** ábrán látható természeti jelenség

1, 2 és 3 számmal jelölt részeit;

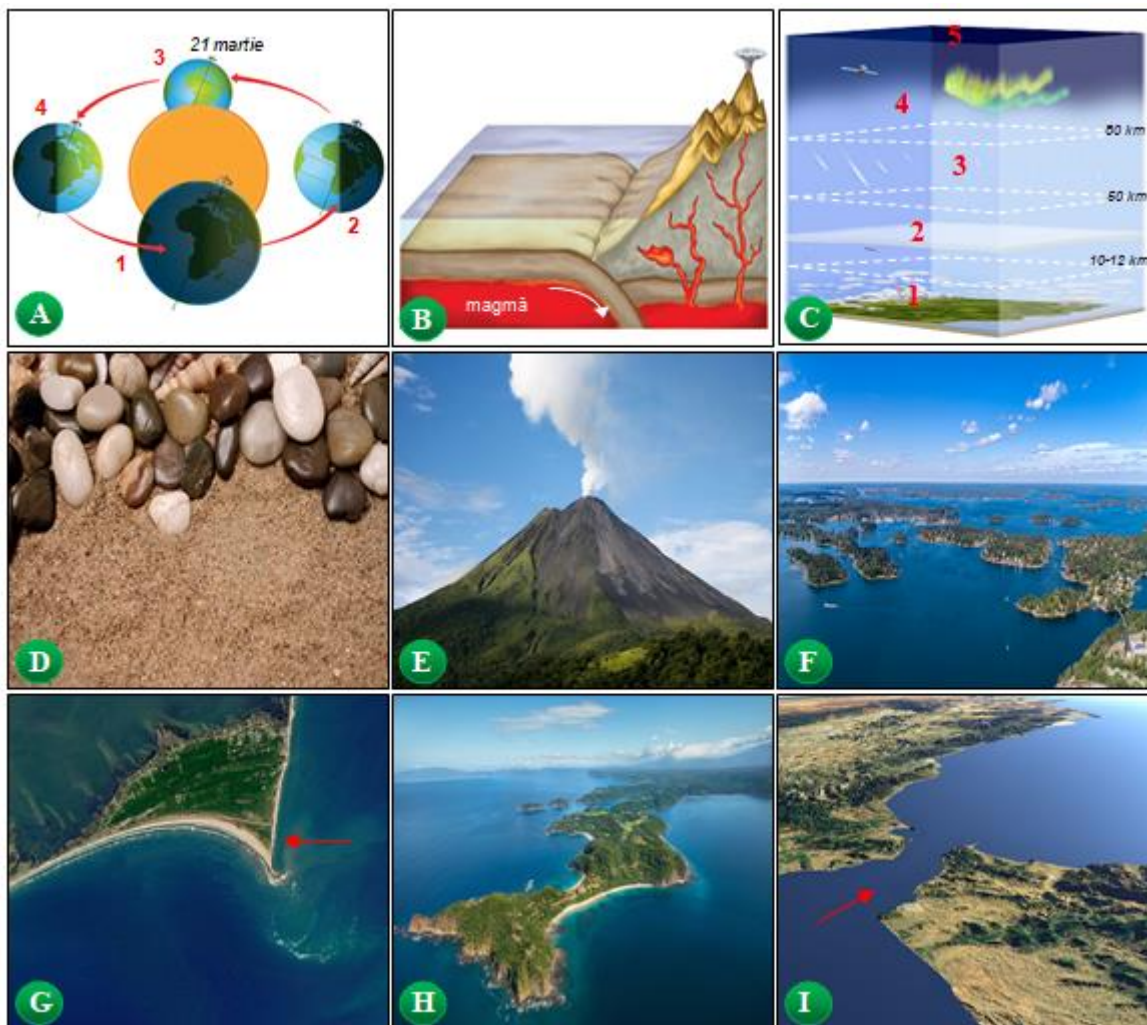
2. Nevezd meg a B betűvel jelölt műszer nevét.

8 pont

IV Tétel (18 pont)

Elemezd az alábbi ábrákat és olvasd el figyelmesen az alábbi kijelentéseket. Ha úgy gondold, hogy helyes a kijelentés, akkor írd egy **I** betűt, ha pedig hamis, akkor írd egy **H** betűt az alábbi model szerint: 1 – I vagy 1 – H.

1. A nyári napforduló idején az **A** képen a **4-es** pontban a napsugarak merőlegesen esnek a Ráktérítőre.
2. **B** kép egy rift megjelenését ábrázolja.
3. **C** képen levő **1-es** szám a légkör (levegőburok) azon rétege, mely az ózon réteget tartalmazza.
4. **D** képen különböző üledékes kőzetek láthatók.
5. **E** képen látható hegység a földkéreg gyűrődésével és kiemelkedésével keletkezett.
6. **F** képen látható öblök csoportosulása egy szigetcsoporthoz.
7. **G** képen látható szárazföld helyi kiugrását földszorosnak nevezzük.
8. **H** képen levő szárazföld melyet három részből víz vesz körül egy félsziget.
9. **I** képen látható keskeny tengervíznyílás, mely két tengert, illetve óceánt köt össze tengervíznyílásnak nevezzük.

V Tétel (18 pont)

Az **A** oszlopban éghajlati típusok **B- ben** azok jellemzői. Párosítsd és írd a vizsga lapra az alábbi model szerint: 10 – m.

Útmutatás: egy elemnek a B oszlopból **nincs** megfelelője az A oszlopban.

A – éghajlati típus

1. egyenlítői
2. szubekvatoriális (szavanna)
3. trópusi monszun

B – jellemzők

- a. esős évszak, amikor az időszakos szelek az óceán felől fújnak
- b. száraz évszak, amikor fúj a passzát
- c. száraz évszak, amikor a nyugati szél fúj

4. száraz trópusi

5. szubtrópusi/mediterrán

6. mérsékelt óceáni

7. mérsékelt kontinentális

8. szubpoláris (sarkkőri)

9. poláris (sarki)

d. nagy a hőingadozás a nyár és a tél között

e. nagy hőingadozás a nappalok és éjszakák között

f. nagyon alacsony hőmérséklet, erős szelek

g. magas hőmérséklet, bő csapadék és nincsenek évszakok

h. meleg, száraz nyár és enyhe, csapadékos tél

i. hűvös nyár, enyhe tél a szomszédos víztömeg hatására

j. rövid nyár (két-három hónap), amikor a hőmérséklet alig haldja meg a 0° C.